Procedura postępowania w przypadku zagrożenia powietrznego (nalot, ostrzał rakietowy, drony, samoloty bojowe, bomby, pociski, materiały spadające z powietrza) w Zespole Szkół i Placówek w Wołkowyi

I. Cel procedury i zakres stosowania

1. Celem procedury jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa uczniów, nauczycieli oraz pracowników szkoły w przypadku zaistnienia bezpośredniego zagrożenia atakiem powietrznym z wykorzystaniem dronów, rakiet, samolotów lub innych środków. Procedura określa sposób natychmiastowego reagowania, minimalizowania ryzyka oraz współpracy z odpowiednimi służbami ratowniczymi i organami administracji publicznej.
2. Procedura obowiązuje:
   a) wszystkich uczniów szkoły, wychowanków internatu;
   b) wszystkich nauczycieli i wychowawców, - pracowników administracji i obsługi szkoły;
   c) dyrektora szkoły i jego zastępców.
3. Obowiązuje zarówno podczas zajęć lekcyjnych, przerw, jak i w trakcie organizowanych imprez szkolnych na terenie placówki.

II. Definicje

1. **Atak powietrzny** — działania militarne polegające na użyciu środków napadu powietrznego (drony, rakiety, bomby lotnicze, ostrzał z samolotów).
2. **Ewakuacja wewnętrzna** — przemieszczenie osób do najbezpieczniejszych pomieszczeń w budynku szkoły (np. piwnice, schrony, pomieszczenia bez okien). - Alarm powietrzny — sygnał dźwiękowy lub komunikat służb ostrzegających o bezpośrednim zagrożeniu atakiem z powietrza. Ogłoszenie alarmu: modulowany dźwięk syreny przez 3 minuty, odwołanie: ciągły dźwięk syreny przez 3 minuty.
3. **Tymczasowy Punkt Ewakuacyjny** — doraźne schronienie (piwnica konserwator, parter: korytarz przy sali gimnastycznej.
4. **Szkoła** – budynek Szkoły Podstawowej im. Księdza Jana Siuzdaka w Zespole Szkół i Placówek w Wołkowyi ul. Szkolna 7.
5. **SSM** – Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Górzance 39 w Zespole Szkół i Placówek w Wołkowyi

III.Odpowiedzialność

1. Dyrektor szkoły — kieruje działaniami, podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury, utrzymuje kontakt ze służbami ratowniczymi i organami administracyjnymi. Posiada aktualną listę kontaktów awaryjnych (służby, rodzice/opiekunowie, lokalne samorządy).
2. Nauczyciele i wychowawcy odpowiedzialni za bezpieczne i szybkie przeprowadzenie uczniów do wyznaczonych miejsc schronienia, utrzymanie dyscypliny, uspokajanie podopiecznych.

3. Pracownicy obsługi wspierają działania ewakuacyjne, zabezpieczają budynek, odłączają media w razie potrzeby.
4. Pracownik obsługi SSM – w zastępstwie dyrektora szkoły, kieruje działaniami, podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury, utrzymuje kontakt ze służbami ratowniczymi i organami administracyjnymi. Posiada aktualną listę kontaktów awaryjnych (służby, rodzice/opiekunowie, lokalne samorządy).
5. Uczniowie — zobowiązani są do podporządkowania się poleceniom nauczycieli i wychowawców, zachowania spokoju i przestrzegania zasad bezpieczeństwa.

IV. Sposób postępowania

1. Otrzymanie informacji o zagrożeniu:
   a) informacja może pochodzić z systemu alarmowania ludności, RCB, Policji, Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej, Urzędu Gminy, Starostwa Powiatowego, Powiatowego/Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego;
   b) w szkole po odebraniu sygnału dyrektor lub wyznaczona osoba uruchamia szkolny system alarmowy (dzwonek alarmowa — dźwięk przerywany), w sytuacji braku prądu sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego, z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. np.: ***„Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm Zagrożenie z powietrza! Rozpocząć ewakuację! Proszę kierować się do wskazanych punktów ewakuacyjnych”***;
   c) w SSM po odebraniu sygnału pracownik obsługi za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego, z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. np.: ***„Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm Zagrożenie z powietrza! Rozpocząć ewakuację! Proszę kierować się do wskazanych punktów ewakuacyjnych”***;

V. Działania po ogłoszeniu alarmu

1. Działania w szkole:
   a) nauczyciele natychmiast przerywają prowadzone zajęcia. Wyłączają urządzenia mogące rozpraszać uwagę (komputery, radia, głośniki, mikrofony oraz — jeżeli to możliwe — telefony);
   b) zabrania się podchodzenia do okien, drzwi i wyjść ewakuacyjnych od strony zagrożenia.
   c) nauczyciele wydają polecenie szybkiego opuszczenia sali lekcyjnej.
   d) przemieszczenie się do bezpiecznych miejsc - grupy pod opieką nauczycieli kierują się schodami w stronę Tymczasowych Punktów Ewakuacji (TPE);
   e) nauczyciele sprowadzają uczniów do wyznaczonych pomieszczeń.
2. Działania SSM w Górzance:
   a) opiekunowie natychmiast przerywają prowadzone zajęcia. Wyłączają urządzenia mogące rozpraszać uwagę;
   b) zabrania się podchodzenia do okien, drzwi i wyjść ewakuacyjnych od strony zagrożenia.
   c) opiekunowie wydają polecenie szybkiego opuszczenia sali noclegowych, sanitariatów, kuchni i świetlicy.
   d) przemieszczenie się do bezpiecznych miejsc - grupy pod opieką nauczycieli kierują się schodami w stronę Tymczasowych Punktów Ewakuacji (TPE);

e) opiekunowie sprowadzają uczniów do wyznaczonych pomieszczeń.

3. Przyjęcie postawy ochronnej:
   a) uczniowie i nauczyciele/opiekunowie zajmują miejsca jak najdalej od okien, szyb i drzwi zewnętrznych;
   b) uczniowie przyjmują postawę ochronną: zejście jak najniżej, przykucnięcie, osłonięcie głowy rękami;
   c) należy zatkać uszy i lekko otworzyć usta — to zabezpiecza przed falą uderzeniową i chroni słuch oraz płuca;
   d) nie wolno się poruszać, dopóki nie nastanie cisza przez co najmniej 10 minut. (rugi nalot bywa najgroźniejszy — cisza po pierwszej eksplozji może być pułapką);
   e) należy wytrzymać w bezruchu i pozostać spokojnym.
4. Wsparcie psychiczne:
   a) nauczyciele/opiekunowie monitorują stan psychiczny uczniów;
   b) unikają paniki, mówią spokojnym tonem j podtrzymują poczucie bezpieczeństwa.
5. Postępowanie w przypadku zestrzelenia/uderzenia w rejonie budynku lub bezpośredniego uderzenia:
   a) jeżeli w budynku znajdują się osoby ranne — należy niezwłocznie udzielić pierwszej pomocy oraz wezwać pogotowie ratunkowe;
   b) jeżeli struktura budynku jest zagrożona (dym, pożar, zawalenie konstrukcji) — dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z planem ewakuacji na wyznaczone miejsce zbiórki poza budynkiem;
   c) podczas ewakuacji należy:
      - trzymać się wyznaczonych tras,
      - nie korzystać z telefonów komórkowych,
      - pomagać osobom wymagającym wsparcia (dzieciom młodszym, osobom z niepełnosprawnościami, rannym).

VI. Ewakuacja -Tymczasowych Punktów Ewakuacji (TPE)

1. W Szkole:
   a) piwnica – konserwator;
   b) korytarz przy sali gimnastycznej.
   c) W Szkole:
2. W SSM Górzanka – piwnica budynku.
3. Ewakuacja w szkole:
   a) wszystkie osoby przebywające w salach: 12, 13, 14, 15, 17, 16, gabinecie pedagoga, sanitariatach na I piętrze - schodzą do piwnicy konserwator;
   b) wszystkie osoby przebywające w salach: 4, 5, 6, 7, gabinecie dyrektora, stołówce/świetlicy, kuchni, pomieszczeniach socjalnych obsługi, sanitariatach na parterze - schodzą do piwnicy konserwator;
   c) wszystkie osoby przebywające w salach: 9, 10, sali gimnastycznej, bibliotece, szatni szkolnej, pomieszczeniach socjalnych W-F, sanitariatach i szatniach przy Sali gimnastycznej - wychodzą na korytarz przy sali gimnastycznej.
4. Ewakuacja w SSM Górzanka:
   a) wszystkie osoby przebywające w salach i sanitariatach na I piętrze - schodzą do piwnicy;
   b) wszystkie osoby przebywające w salach na parterze, gabinecie dyrektora, stołówce/świetlicy, kuchni, sanitariatach na parterze - schodzą do piwnicy.

5. Działania pracowników obsługi:
    a) pracownicy obsługi zamykają okna, odłączają instalacje elektryczne, jeśli istnieje ryzyko pożaru lub uszkodzeń;
    b) drzwi i okna są zamykane i zabezpieczane, w miarę możliwości żaluzje i rolety są opuszczane.
6. Zachowanie w trakcie ataku po zejściu do Tymczasowych Punktów Ewakuacyjnych:
    a) w miarę możliwości uczniowie zajmują pozycję siedzącą przy ścianach wewnętrznych osłaniając głowę rękami;
    b) nauczyciele/opiekunowie prowadzą kontrolę obecności i informują dyrektora o stanie grup, - koniecznie należy mieć obuwie — odłamki szkła mogą powodować głębokie rany stóp;
    c) należy zachować ciszę, wyłączyć telefony komórkowe.

VII. Działania po zakończeniu alarmu

1. Nauczyciele przeprowadzają kontrolę obecności i stanu zdrowia uczniów. Udzielają wsparcia psychologicznego oraz pierwszej pomocy przedmedycznej potrzebującym, - w przypadku osób poszkodowanych wzywa się pomoc medyczną, a zdarzenie dokumentuje.
2. Dyrektor, po konsultacji z odpowiednimi służbami, podejmuje decyzję o powrocie uczniów do klas lub ewentualnej ewakuacji budynku.
3. w przypadku powrotu uczniów do klas, nauczyciele i pracownicy szkoły dokonują wstępnej oceny stanu budynku, zwracając uwagę na ewentualne uszkodzenia okien, dróg ewakuacyjnych i ciągów komunikacyjnych.
4. w przypadku podjęcia decyzji o ewakuacji, wszyscy pracownicy szkoły postępują zgodnie z procedurą ewakuacji kierując się do odpowiednich wyjść ewakuacyjnych w stronę placu ewakuacyjnego.
5. Zabrania się samowolnego opuszczania szkoły przez uczniów.
6. Kontakt z rodzicami: poprzez, dziennik elektroniczny, sekretariat szkoły bądź przez SMS.

VIII. Rola i odpowiedzialność pracowników Zespołu Szkół i Placówek w Wołkowyi w przypadku zagrożenia powietrznego (nalot, ostrzał rakietowy, drony, samoloty bojowe, bomby, pociski, materiały spadające z powietrza).

Stanowisko/Funkcja	Rola	Odpowiedzialność
Dyrektor szkoły	Kierownik akcji	• ogłasza alarm i przekazuje komunikaty służb, • koordynuje działania całej szkoły, • utrzymuje kontakt z organem prowadzącym i służbami ratunkowymi, • prowadzi dokumentację zdarzenia.

Osoba zastępująca dyrektora szkoły	Zastępstwo	• przejmuje obowiązki dyrektora w razie jego nieobecności, • nadzoruje wykonywanie procedur w poszczególnych częściach budynku.
Pracownik obsługi SSM Górzanka	kierownik akcji na terenie SSM Górzanka	• koordynuje działania w SSM, • ogłasza alarm i przekazuje komunikaty służb, • koordynuje działania w SSM, • utrzymuje kontakt z organem prowadzącym i służbami ratunkowymi. • kieruje wykonywanie procedur, - utrzymuje kontakt z dyrektorem lub osobą go zastępującą,

Stanowisko/Funkcja	Rola	Odpowiedzialność
Nauczyciele/opiekunowie	Opiekunowie uczniów	• przerywają zajęcia i przeprowadzają uczniów do wyznaczonych miejsc schronienia. • uspokajają młodzież, pilnują dyscypliny, sprawdzają obecność przed i po alarmie, • udzielają podstawowej pomocy poszkodowanym, • udzielają pierwszej pomocy i oceniają obrażenia poszkodowanych, • utrzymuje kontakt telefoniczny rodzicami, (zgodnie z poleceniem dyrektora) prowadzi dokumentację zdarzenia.
Pedagog/psycholog szkolny/pedagog specjalny	Wsparcie psychiczne	• wspiera uczniów i personel w sytuacji stresowej, • organizuje pomoc psychologiczną po zakończeniu zagrożenia, • udzielają pierwszej pomocy i oceniają obrażenia poszkodowanych, • utrzymuje kontakt telefoniczny rodzicami, (zgodnie z poleceniem dyrektora) prowadzi dokumentację zdarzenia,

Stanowisko/Funkcja	Rola	Odpowiedzialność
Pracownicy obsługi	Zabezpieczenie budynku	• zamykają okna, drzwi, odcinają media (prąd, woda — jeśli czas pozwala), pomagają w kierowaniu ruchem uczniów, • otwierają i zabezpieczają pomieszczenia schronienia, • pomagają nauczycielom w prowadzeniu ewidencji osób, • organizują miejsce dla osób wymagających opieki do czasu przyjazdu ratowników.
Pracownicy kuchni	Wsparcie logistyczne	• w razie potrzeby zabezpieczają wodę i podstawowe środki dla osób w schronieniu.

IX. Dokumentacja

1. Protokół z przebiegu zdarzenia sporządza dyrektor szkoły.
2. Raport nauczycieli dotyczący przebiegu ewakuacji wewnętrznej oraz liczby uczniów w grupach.

X. Postanowienia końcowe

1. Procedura podlega aktualizacji każdorazowo w przypadku zmiany obowiązujących przepisów prawa lub wydania nowych wytycznych przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB).
2. Za wdrożenie i aktualizację procedury odpowiada dyrektor szkoły.
3. Za znajomość procedury przez pracowników odpowiada dyrektor szkoły oraz osoby przez niego wyznaczone.
4. Pracownicy szkoły są zobowiązani do zapoznania się z procedurą i stosowania jej odpowiednio do zaistniałej sytuacji.
5. Procedura powinna być uwzględniana podczas szkoleń i działań z zakresu bezpieczeństwa organizowanych w szkole.
6. Wychowawcy klas są zobowiązani do zapoznania z niniejszą procedurą uczniów — wpis do dziennika na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy,

załącznik nr 1 do Zarządzenia 7/2026

Procedury postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika na teren Zespołu Szkół i Placówek w Wołkowyi

Opracowanie zawiera zasady postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika na teren Zespołu Szkół i Placówek w Wołkowyi, wskazówki dotyczące zachowania dyrektora i wszystkich pracowników w związku z zaistnieniem sytuacji zagrażającej zdrowiu i życiu ludzi, w tym zasady alarmowania o zdarzeniu oraz ogólne zasady funkcjonowania Zespołu w sytuacji kryzysowej.

1. Definicje:
   a) **osoba niepożądana** - a osobę niepożądaną uznaje się osobę, która:
      - nie jest uczniem, pracownikiem ani osobą uprawnioną do przebywania na terenie szkoły;
      - nie posiada zgody na wejście do szkoły;
      - odmawia opuszczenia terenu szkoły pomimo wezwania;
      - swoim zachowaniem zakłóca funkcjonowanie szkoły.
   b) **osoba stwarzająca zagrożenie** - za osobę stwarzającą zagrożenie uznaje się osobę, której zachowanie wskazuje na możliwość spowodowania zagrożenia dla życia, zdrowia lub bezpieczeństwa osób przebywających na terenie szkoły, w szczególności osobę zachowującą się agresywnie, grożącą innym osobom, posiadającą niebezpieczny przedmiot lub podejmującą działania mogące prowadzić do naruszenia bezpieczeństwa **alarm** - sygnał dźwiękowy o wtargnięciu napastnika na określony teren, do obiektu lub budynku;
   c) **alarmowanie** - działanie mające na celu natychmiastowe przekazaniu sygnału do wszystkich osób pozostających na terenie placówki o wystąpieniu sytuacji kryzysowej – wtargnięciu uzbrojonego napastnika;
   d) **forma alarmu** - seria kilku jednosekundowych sygnałów dźwiękowych lub słowna;
   e) **źródła sygnałów alarmowych** - syrena, dzwonek, (ręczny, elektryczny), gwizdek;
   f) **komunikaty ostrzegawcze** - przekaz słowny za pomocą wszelkich możliwych środków;
   g) **powiadomienie** - przekazywanie przy użyciu wszelkich dostępnych środków informacji, mających na celu poinformowanie właściwych służb i osób pozostających w strefie zagrożenia o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu;
   h) **odwołanie alarmu** - wyłącznie przez dyrektora lub osobę przez niego upoważnioną, bezwzględnie po kontakcie i w uzgodnieniu z policjantem dowodzącym działaniami na miejscu zdarzenia;
   i) **szkoła, zespół** – budynki Zespołu Szkół i Placówek w Wołkowyi.

I. CEL PROCEDURY

1. Celem niniejszej procedury jest określenie zasad postępowania w przypadku wtargnięcia na teren szkoły osoby niepożądanej lub osoby stwarzającej zagrożenie dla życia, zdrowia lub bezpieczeństwa uczniów, pracowników szkoły oraz innych osób przebywających na jej terenie.

2. Procedura określa w szczególności:

a) sposób rozpoznania i zgłoszenia zagrożenia;
b) zasady niezwłocznego powiadamiania odpowiednich służb;
c) zasady ochrony uczniów, pracowników i innych osób;
d) sposób ograniczenia dostępu do zagrożonej strefy;
e) zadania dyrektora, nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły;
f) zasady współpracy z Policją i innymi służbami;
g) zasady postępowania po zakończeniu zdarzenia.

3. Procedura obowiązuje:

a) dyrektora szkoły;
b) nauczycieli i innych pracowników szkoły;
c) uczniów;
d) pracowników obsługi;
e) osoby prowadzące zajęcia lub wykonujące pracę na terenie szkoły;
f) inne osoby przebywające na terenie szkoły, w zakresie odpowiednim do ich sytuacji.

4. Procedurę stosuje się w szczególności w przypadku wtargnięcia na teren szkoły osoby:

a) nieuprawnionej do przebywania na terenie placówki;
b) zachowującej się agresywnie lub stwarzającej zagrożenie;
c) posiadającej przedmiot mogący stanowić zagrożenie;
d) wobec której istnieje uzasadnione podejrzenie, że może zagrozić bezpieczeństwu osób przebywających w szkole.

5. Celem działań w każdej sytuacji zagrożenia jest ochrona życia i zdrowia osób przebywających w szkole.

6. Procedura obowiązuje w budynkach Zespołu Szkół i Placówek w Wołkowyi:
7. Szkoła Podstawowa im. Księdza Jana Siuzadaka w Wołkowyi ul. Szkolna 7;
8. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Górzance 39.

II. PODSTAWOWE ZASADY

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy osobę niepożądaną lub osobę stwarzającą zagrożenie, ma obowiązek podjąć działania adekwatne do sytuacji, przede wszystkim powiadomić osoby odpowiedzialne oraz odpowiednie służby.

2. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia należy niezwłocznie zadzwonić pod **numer alarmowy 112**.

3. Osoba dokonująca zgłoszenia powinna przekazać:

a) dokładny adres szkoły;
b) informację o rodzaju zagrożenia;
c) miejsce przebywania osoby stwarzającej zagrożenie, jeśli jest znane;
d) opis osoby i jej zachowania, jeżeli można go bezpiecznie przekazać;
e) informację o liczbie osób zagrożonych lub poszkodowanych;
f) swoje dane i numer telefonu.

4. Po wykonaniu zgłoszenia należy stosować się do poleceń operatora numeru alarmowego oraz funkcjonariuszy służb przybyłych na miejsce.

5. Pracownicy szkoły nie podejmują działań mogących zwiększyć zagrożenie dla siebie, uczniów lub innych osób.

6. W przypadku osoby zachowującej się agresywnie nie należy podejmować niepotrzebnej konfrontacji, prowokować jej ani próbować samodzielnie obezwładniać, jeżeli mogłoby to narazić kogokolwiek na niebezpieczeństwo.

III.POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAUWAŻENIA OSOBY NIEPOŻĄDANEJ

1. Pracownik, który zauważy osobę nieuprawnioną do przebywania na terenie szkoły:
   a) zachowuje spokój;
   b) niezwłocznie informuje dyrektora lub wyznaczonego pracownika;
   c) jeżeli sytuacja jest spokojna i bezpieczna, może zapytać osobę o cel wizyty oraz poprosić o udanie się do sekretariatu;
   d) w przypadku odmowy opuszczenia szkoły informuje dyrektora;
   e) jeżeli osoba zachowuje się agresywnie, grozi innym lub istnieje podejrzenie, że posiada niebezpieczny przedmiot – nie podejmuje bezpośredniej konfrontacji i niezwłocznie powiadamia Policję poprzez **numer 112**.
2. Osoby nieuprawnionej nie należy pozostawiać bez nadzoru w pobliżu uczniów, jeżeli sytuacja pozwala na bezpieczne podjęcie takich działań.
3. Jeżeli jest to możliwe bez narażania kogokolwiek na niebezpieczeństwo, należy ograniczyć możliwość przemieszczania się osoby niepożądanej po budynku szkoły.

IV. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU OSOBY STWARZAJĄCEJ ZAGROŻENIE

1. W przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia należy:
   a) natychmiast powiadomić **numer alarmowy 112**;
   b) przekazać informację dyrektorowi szkoły lub osobie zastępującej dyrektora;
   c) ostrzec osoby znajdujące się w bezpośrednim zagrożeniu, o ile można to zrobić bez zwiększania ryzyka;
   d) odsunąć uczniów i pracowników od zagrożonej strefy, jeżeli istnieje bezpieczna możliwość;
   e) ograniczyć dostęp do zagrożonego obszaru;
   f) wykonywać polecenia służb ratunkowych.
2. W przypadku przebywania w bezpośredniej bliskości wyjścia, z dala od źródła zagrożenia, możliwe jest ewakuowanie się w bezpieczne miejsce, niewidoczne z okien szkoły.
3. W przypadku ewakuacji, należy:
   a) zostawić wszystkie swoje rzeczy w miejscu, gdzie się znajdują;
   b) po drogach ewakuacyjnych poruszać się szybko, unikać blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu;
   c) zachować ciszę, spokój, rozwagę;
   d) udzielać pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na własne bezpieczeństwo;

e) ostrzegać o niebezpieczeństwie.

4. Jeżeli bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa, należy:
   a) zamknąć drzwi;
   b) zastawić drzwi ciężkim meblem, ławkami;
   c) wyłączyć wszystkie światła;
   d) wyciszyć telefony;
   e) położyć się na podłodze z dala od drzwi i okien;
   f) zachować ciszę;
   g) jeżeli jest to możliwe, udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym;
   h) nie otwierać nikomu drzwi – służby ratownicze zrobią to same.
5. Zasady zachowania w sytuacji bycia zakładnikiem:
   a) po usłyszeniu strzałów nie należy uciekać, jeśli to możliwe – przyjąć pozycję leżącą za najbliższą osłoną,;
   b) nie stawiać oporu;
   c) nie odwracać się tyłem do terrorystów;
   d) nie zwracać na siebie uwagi terrorystów;
   e) nie dyskutować z terrorystami – odpowiadać po dłuższym namyśle
   f) nie wykonywać poleceń terrorystów w sposób gwałtowny;
   g) unikać dłuższego kontaktu wzrokowego z terrorystami – to może wzbudzić ich agresję;
   h) starać się dyskretnie ich obserwować oraz zapamiętać jak najwięcej szczegółów (może to pomóc organom ścigania na dalszym etapie działań).

V. ZASADY OCHRONY UCZNIÓW

1. Nauczyciel sprawujący opiekę nad uczniami odpowiada za ich bezpieczeństwo w zakresie wynikającym z sytuacji i możliwości bezpiecznego działania.
2. Nauczyciel:
   a) zachowuje spokój i wydaje uczniom krótkie, jednoznaczne polecenia;
   b) nie dopuszcza do samowolnego przemieszczania się uczniów w kierunku zagrożenia;
   c) w przypadku możliwości bezpiecznego opuszczenia zagrożonego obszaru prowadzi uczniów do bezpiecznego miejsca;
   d) jeżeli opuszczenie pomieszczenia jest niebezpieczne, pozostaje z uczniami w bezpiecznym pomieszczeniu;
   e) w miarę możliwości sprawdza stan liczbowy uczniów;
   f) zwraca szczególną uwagę na uczniów wymagających dodatkowej pomocy;
   g) przekazuje służbom informacje o osobach, które mogą znajdować się w zagrożonej strefie.
3. Uczniowie powinni wykonywać polecenia nauczycieli, dyrektora oraz funkcjonariuszy służb.
4. Nie należy pozwalać uczniom na samodzielne udawanie się w kierunku zagrożenia, obserwowanie zdarzenia z bliska ani podejmowanie kontaktu z osobą stwarzającą zagrożenie.

VI. OGRANICZENIE DOSTĘPU DO ZAGROŻONEJ STREFY

1. Po uzyskaniu informacji o zagrożeniu należy, w zakresie możliwym i bezpiecznym:

a) zamknąć drzwi prowadzące do zagrożonego obszaru;

b) uniemożliwić uczniom i pracownikom przemieszczanie się w kierunku zagrożenia;

c) poinformować osoby znajdujące się w pobliżu o konieczności oddalenia się;

d) zastosować dostępne w szkole środki organizacyjne ograniczające dostęp do strefy zagrożenia.

2. Nie wolno podejmować działań wymagających zbliżenia się do osoby stwarzającej bezpośrednie zagrożenie, jeżeli mogłoby to narazić pracownika lub uczniów na niebezpieczeństwo.

3. Do zagrożonej strefy mogą wejść osoby uprawnione oraz służby ratunkowe.

VII. ZADANIA DYREKTORA SZKOŁY

1. Dyrektor lub osoba zastępująca dyrektora:

a) koordynuje działania szkoły do czasu przejęcia działań przez właściwe służby;

b) zapewnia niezwłoczne powiadomienie Policji i innych służb, stosownie do charakteru zagrożenia;

c) podejmuje decyzje dotyczące organizacji pracy szkoły w sytuacji zagrożenia;

d) przekazuje pracownikom informacje niezbędne do ochrony uczniów;

e) współpracuje z Policją, Państwową Strażą Pożarną, zespołami ratownictwa medycznego i innymi służbami;

f) przekazuje służbom informacje dotyczące budynku, liczby osób przebywających w szkole oraz miejsca wystąpienia zagrożenia;

g) zapewnia, w miarę możliwości, dostęp do dokumentacji i informacji niezbędnych służbom.

2. Jeżeli dyrektor nie jest obecny w szkole, jego zadania wykonuje osoba wyznaczona zgodnie z organizacją pracy szkoły.

VIII. ZADANIA PRACOWNIKÓW SZKOŁY

1. Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest do:

a) niezwłocznego reagowania na zauważone zagrożenie;

b) powiadomienia dyrektora lub osoby wyznaczonej;

c) w przypadku bezpośredniego zagrożenia – wezwania służb pod numerem 112;

d) stosowania się do poleceń dyrektora i służb;

e) niedopuszczania uczniów do miejsca zagrożenia, jeżeli można to zrobić bezpiecznie;

f) udzielania pomocy osobom poszkodowanym w zakresie swoich umiejętności, jeżeli udzielenie pomocy nie powoduje zagrożenia dla ratującego;

g) przekazywania służbom istotnych informacji dotyczących zdarzenia.

IX. POWIADAMIANIE SŁUŻB

1. Telefoniczne alarmowanie – wybranie numeru alarmowego 112 lub 997, po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać:

a) miejsce zdarzenia;

b) rodzaj zdarzenia;
c) informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego;
d) liczbę napastników;
e) opis wyglądu napastników;
f) ilość i rodzaj broni;
g) liczbę ofiar i gdzie je widziano;
h) imię i nazwisko zgłaszającego;
i) numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu;
j) najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia.

2. Po powiadomieniu nie należy odkładać słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Przyjmujący może zażądać:
   a) potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie;
   b) wykonania polecenia/instrukcji;
   c) dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.
3. Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy o tym niezwłocznie powiadomić operatora numeru 112 lub 997.
4. Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, należy przekazać:
   a) Dyrektor lub wyznaczony pracownik informacje dotyczące zdarzenia:"
   b) ile osób opuściło budynek;
   c) ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach;
   d) pokazać plany budynku i drogi ewakuacji;
   e) gdzie ostatnio był widziany agresor;
   f) czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik.

X. POSTĘPOWANIE PO ZAKOŃCZENIU ZDARZENIA

1. Dyrektor dokonuje oceny przebiegu zdarzenia.
2. Zdarzenie należy udokumentować zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami.
3. W przypadku uczniów poszkodowanych lub uczestniczących w zdarzeniu szkoła podejmuje działania zgodne z obowiązującymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Rodzice/opiekunowie prawni uczniów są informowani o zdarzeniu w zakresie i sposób ustalony przez dyrektora, z uwzględnieniem zaleceń służb.
5. Informacji dla mediów udziela wyłącznie osoba upoważniona przez dyrektora szkoły.
6. Powrót do budynku lub określonej jego części może nastąpić po uzyskaniu zgody

właściwych służb lub osoby kierującej działaniami.

7. Dyrektor szkoły sporządza dokumentację zdarzenia i przekazuje ją Organowi prowadzącemu i Organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny szkołę

XI. ZASADY KOMUNIKACJI W SYTUACJI ZAGROŻENIA

1. Komunikaty powinny być krótkie, spokojne i jednoznaczne.

2. Pracownicy nie powinni przekazywać uczniom informacji niesprawdzonych lub mogących powodować panikę.
3. Informacje o zdarzeniu przekazywane rodzicom/opiekunom prawnym powinny pochodzić z oficjalnych źródeł szkoły.
4. Zabrania się publikowania przez pracowników szkoły w mediach społecznościowych niezweryfikowanych informacji, zdjęć lub nagrań dotyczących zdarzenia.

XII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Za wdrożenie i aktualizację procedury odpowiada dyrektor szkoły.
2. Za znajomość procedury przez pracowników odpowiada dyrektor szkoły oraz osoby przez niego wyznaczone.
3. Pracownicy szkoły są zobowiązani do zapoznania się z procedurą i stosowania jej odpowiednio do zaistniałej sytuacji.
4. Procedura powinna być uwzględniana podczas szkoleń i działań z zakresu bezpieczeństwa organizowanych w szkole.
5. Wychowawcy klas są zobowiązani do zapoznania z niniejszą procedurą uczniów — wpis do dziennika na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy,